

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 go d. za četrť leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrť leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrť leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrť leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrť leta 3 glđ. — Za oznanila se plačuje od četrťsto ppetit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opraviništvo, na katero naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Zaradi denšnjega praznika izide prihodnji list v petek.

Na pomoč!

Visoka c. k. kranjska deželna vlada je dovolila, da se smejo po vsej deželi nabirati milodari za nesrečne iz Turčije na avstrijska tla pribegle rodbine. Ustanovil se je tedaj v Ljubljani podpisani odbor, da sprejme darove in odpravlja na mesto, kjer je najsilnejša potreba.

Slovenci! Naši jugoslovanski bratje bijejo krvav boj za „krst častni in slobodo zlato“. Svoje rodbine, žene, otroke in starčke pak so spravili na avstrijska tla, da jih rešijo pred turško silo in divjostjo. Tudi mnogo ranjencev so uže prenesli iz Bosne in Hercegovine v sosednjo granico in Dalmacijo. Treba je tedaj vsestranske pomoči, treba je denarjev, stare obleke, platnine in šarpije (cufanja) itd. Pomagajmo torej vsak po svojih močéh!

Milodare sprejema odbor in uredništva slovenskih časnikov; poslana darila se bodo po časnikih izkazala.

Ljubljanski podpiralni odbor:

J. N. Horak, predsednik. Dr. J. Vošnjak, denarničar. Dr. Karel Bleiweis, Franjo Drašler, J. Jurčič, Vaso Petričič, Franjo Potočnik, Josip Regali, Pavel Skale, dr. V. Zarnik.

Kaj je zdaj vstašem treba storiti?

Kako se je treba potlačenemu narodu boriti, pokazal je mojsterski in izgledno Cavour, ko je iz italijanskih državnih ničel napravil veliko, megočno državo. Ali to je

šlo korak za korakom, polagoma, ter je v resnici začudenemu svetu predočilo, kako iz malega raste veliko. V prvo mu je do tega stalo, da je skušal za svoj potlačeni in gnjeteni narod simpatije Evrope pridobiti. To mu pa najbolj s tem uspelo, da je pošiljal pri vsakej količkaj ugodnej priliki mojstersko izdelane spomenice vsem evropskim državam, v katerih je nedosežno opisaval muke in tuge, bolečine in rane svojega takrat nesrečnega naroda, ter je vse svoje z najživejšim koloritom namalane slike podprl z natančnimi dati in s priobčenjem dotičnih fakt, kakor so se res brez pretiranja historično istinito dogodile.

Ko je bil 1856 leta v Parizu kongres zbran, po končanej krimski vojski, sodelovali so pri njem: Francoska, Ruska, Angležka, Turška, Avstrija in tudi mali Piemont, da bi „večni“ mir sklenili. — Ko so uže dotični diplomati vsa kongresna dela dokončali in se drug družemu jeli sladko smehljati in za slovo priklanjati, vrgel je Cavour prvo bombo mej nje, ki je vso Evropo pretresla. Kar iznenada je izvelkel izpod suknje kos papirja in jel je brati prvo glasovito spomenico, v kateri je kakor zgodovinar od leta do leta slikal, kako žalostna je osoda italijanskega naroda. Avstrijski zastopnik na kongresu grof Buol-Schauenstein je od jeze zelen z drhtečim glasom protestiral zoper to Cavourjevo „predrznost“, ter trdil, da to ne spada sem in da če se bo tu kaj tacega obravnavalo, bode on prisiljen oditi.

Zastopniki družih vlastij, uže prej spozumljeni z grofom Cavourjem izjavili so se soglasno da jih bode jako zanimalo čuti, kaj jim misli Cavour v tej spomenici povedati. Vsled tega je tudi še grof Buol-Schauenstein

ostal, ter bled in drhteč poslušal, kako je piemonteški minister avstrijsko vladanje v Lombardo-Veneciji slikal.

Naj večo senzacija je po celi Evropi izbudil dogodek zgodivši se v Milanu, ki ga je Cavour kaj izvrstno v svoji spomenici kakor šrapnel-strelivo porabil. Drastično je pripovedoval kako je neka mlada elegantna pevka v gledišču „Scala“ neko revolucionarno popevko pela in pri gromovitem plosku isto večkrat opetovala. Policija jo je dela „stante pede“ iz gledišča v zapor odpeljati; ter je bila obsojena, da jih ima dobiti drugi dan 25 na golo —! Brez vse šale se je ta razsodba tudi izvršila, po vojaškem korporalu, v to svoto komandiranem. Pevka je pri prvem udarcu omedlela, ali to ni prečilo, da bi se ne bila kazen do kraja vršila! Ko je to dogodbo Evropa iz Cavourjeve spomenice izvedela, nastal je po celi Evropi brez izjave soglasen krik začudenja in naj bolj uzrujane indignacije. Ves svet je začuden vprašal: ali je res še dandanes kaj tacega v izobraženi Evropi mogoče?! Cavour sam je pozneje v neki noti označil utisek pripovedke tega dogodba na Evropo z besedami: „un criid' indignation se leva daus toute l' Europe“! S to spomenico 1856. leta je prišlo italijansko vprašanje v tek, jelo se je gibati enako lavi. Napoleon III. sam se je izrazil o tej Cavourjevi spomenici z besedami: „A présent la question italienne est posée diplomatiquement.“

Zdaj pa vprašamo, kaj so turški grozotini, ki se izvršujejo leto za letom, dan za dnevom na balkanskem poluotoku nad jedno slovansko rajo, v primeri s temi petindvajsetimi, ki jih ta pevka v Milanu od avstrijskega korporala sprejela?!

Listek.

Iz Bukovine.

Stoletnica — vseučilišče.

(Konec.)

Druga znamenitost so Lipovanci, stanovni v Beli Krinici ne deleč od Sučave. Oni so velikoruski uskoki, ki so zarad verskih razprtij pribežali na Avstrijsko. Nosijo se velikoruski: široke plave hlače, visoke škornje, plavo suknjo do kolen z rudečim prepasom in srednje visok klobuk. To so zmerni, trezni in pridni ljudje; krčme nij in ne sme biti v Beli Krinici, če ravno šteje 2200 prebivalcev; zato pa čitajo sv. pismo v cerkveno-slovenskem jeziku, imajo svojega biskupa, svoje duhovne in obrede. Tržujejo največ è sadjem.

Tretja imenitnost je Sadagorski rabinec iz svete judovske rodovine, ki slovi po vsej Galiciji, Bukovini, Moldavi in daleč po Ru-

skem. Od vseh teh krajev ga bodijo vprašati za svét, mu prinašajo in pošiljajo zlatnine in srebrnine; nij čuda, da je mož bogat, čeravno ne zna ne brati ne pisati. Njegovi otroci se vozijo s krasno četvorico. Vse to pa nij branilo, da bi ga ne bili zaradi ponarejenih bankovcev zaprli, ali judovski denar je baje tudi železna vrata kaznilnice odprl.

Vsi ti rodovi so do poslednjih let mirno mej soboj živeli. Vsak goji svoj jezik, svoje navade in šege, ima svoja društva, ki pa vsaj ne kažejo mej soboj nikakoršne mržnje. Vsak se tudi v tuji družbi prijazno sprejme. Poljak in Rusin govori z Nemcem rad nemško, in nemški uradnik, če le količkaj zna, rad poljsko ali rusinsko. Celó Nemci po naselbinah rabijo radi mej soboj rusinski jezik. Sploh je društveno življenje prijetnejše, nego pri nas. Domača gostoljubnost gospoduje tudi po mestih brez ekskluzivnosti ali one zagrizene opravljenosti, ki vsako družbo

uduši. Če poleg tega človek ulice vedno polne ljudij vidi, zlasti judov, skoro pozabi, da biva v mestu srednje velikosti, kjer je sicer občna „omika“ na precej nizki stopinji.

Ob enem se bode 4. oktobra otvorilo vseučilišče. Vzbudilo je povsodi nenavadno pozornost, da se je ravno v Černovicah vseučilišče ustanovilo, ko so se tudi druge kronovine, mej njimi Kranjska, za to poganjale. Vprašalo se je zlasti pri nas: Zakaj? in vprašanje je res nekoliko opravičeno. Če primerimo Kranjsko z Bukovino, bomo lahko uvideli, da ta nema posebnih prednostij. Občna omika je z Bukovino nižja kot na Kranjskem. Po najnovejših statističnih razkazih 80% nij obiskovalo šolé v Bukovini, na Kranjskem le 35% ne. Torej se je po pravici ravno z nemške strani poudarjalo v državnem zboru, da je Bukovini uizjih šol treba, ne vseučilišča.

Dežela tudi nij tako zelo bogata. Vred-

Torej je treba, da izdadó ustaši ne mudoma obširno spomenico ali memorandum, v kateri bi turško opravo in sodstvo (administracijo in justicijo) zadnjih 19 let, to je po promulgaciji glasovitega „hathumajuma“ s samimi golimi fakti in dogodki risali. Navesti bi se imela pri vsakem dogodku natančno imena, stan, starost, rod in domovje dotičnih onesrečenih Slovanov in njihovih turških trinogov (kadijev, ag, begov, paš itd.). Potem dan leto in kraj kdaj in kje se je to in to dogodilo.

Koliko je materijala za tako spomenico v jugoslovanskih časopisih zadnjih 15 let zakopanega katerih pa žalibog zapadna Evropa ne bere. — Zbirka vseh teh novin se nahaja gotovo v knezovi knjižnici v Cetinji. Torej bi ne bilo treba veliko šariti in iskati, da se v kratkem taka klasična spomenica začudeni Evropi v prevdarek izroči.

Evropa že sicer od nekdanj sliši zvoniti da je turška uprava grozovita in barbarska — ali to so le fraze; dogodki o tem, ki bi stvar historično pojasnili, se še dozdej niso podali evropskemu občinstvu. — Razen dunajskih, peštanskih in ljubljanskih nemškutarskih Turkov simpatizuje vsa izobražena Evropa z našimi brati ustaši. Aii simpatije bi se veliko lože v djanja začele spreminjati ko bi bile podprte s tako spomenico.

Posebno bi morala biti ta spomenica namenjena tistim diplomatom, ki mislijo mej ustaši in Turki posredovati; tem bi se moralo „ad oculos“ demonstrirati, da je turška uprava za vsacega Evropeca gola absurditeta. Sklepamo ta članek s tem, da čas hiti, in da se čem preje taka spomenica izdela in Evropi izroči. Spomenica, kakor smo rekli, mora biti tako po dogodkih sestavljena, da bi se ji dal lahko naslov: Turčija obsojena sama po svojih činih. (La Turquie jugée par elle — même)!

Z.

Iz jugoslovanskega bojišča.

Iz Spljeta 7. septembra. [Izv. telegram „Slov. Narodu.“] Črna gora začne gotovo najdalje v 10 dneh boj. Senator Plamenac je došel z večerajšnjim parobrodom sem, ter gre na Dunaj, kjer ostane nekoliko ur, da pride do 16. sept. zopet v Cetinje. Črno-

nost realnega posestva in produktivnega zemljišča se ceni na 51 milijonov gold., na Kranjskem pa ukljub Krasu nad 136 milijonov. Vsega davka plačuje Bukovina 2 milijona gold., Kranjsko 3¹/₂ milijonov. Obrtnija je še zelo medla: 1 fabrika za mašine, 1 parni mlin, 1 pivovarna, 3 steklarnice, nekaj papirnic in 120 žganjarij, ki skuhaajo 100.000 veder žganja na leto.

Tudi v tem obziru smo na Kranjskem na boljem. In vendar je dobila Bukovina vseučilišče. Uzroki morajo tedaj drugi biti. V prvej vrsti ima mesto Černovice res ugodno lego. Pred sto leti majhna rusinska vas, je mesto doslej naraslo do 34.000 prebivalcev vsled svoje izvrstne lege, in tako rekoč sredotočje raznih narodov postalo. Drugič ima dežela ogromni pravoslavni cerkveni zalog ali fond; dve tretjini Bukovine (to je 120 □ milj) ste lastnina tega fonda. Iz njega se vzdržuje višja realka v Černovicah in višja gimnazija v Sučavi; iz njega so zidali stolno cerkev in krasno, velikansko poslopje

gorska artilerija je uže na meji, vojska je sklicana.

Telegram iz Cetinja, katerega smo priobčili v večerajšnjem listu in ki nam je došel od zanesljive strani, daje nam skoraj pričakovati imenitne dogodbe na jugoslovanskem bojišči. Sicer pa so ruski listi uže pred petimi dnevi priobčili telegram iz Dubrovnika, da je tajnik kneza Nikolaja prišel k ruskemu konzulu v Dubrovnik, ter mu naznanjal v imenu kneževem, da je knez dozdej pač ohranil neutraliteto proti Porti, a Črnogorci da so uže tako razburjeni, da jih ne more več od boja s Turki zadržati.

Iz Hercegovine nemamo novejših poročil, le toliko je gotovo, da se vstaneke širi in krepi. Turška vlada popolnem molči o bitki pri Nevesinji, kjer so Turki bili hudo tepeni.

Diplomatično posredovanje se še nij začelo in se menda ne bode. Diplomati se so zastoj potrudili v Mostar. Ustaši so odločno izrekli, da ne verujejo Turkom in bi nikakor ne prišli v kako turško mesto k skupnim obravnavam. In zdaj se je tudi sultan okorajzil, ter v ministerskem svetu izrekel svoj trdni sklep, da hoče vstaneke z vsemi silnimi sredstvi končati. (Bode ostalo pač le pri besedah. Ur.)

V Bosni je zopet na več krajih vstaneke počil. Turki obdolžujejo Srbe v kneževini, da samo oni predirajo na Turško in mir kale; domače ljudstvo pak je mirno. No če Turki vsacega kristijana, ki se jim le malo sumljiv zdi, zakoljejo, ženske, otroke in starčke umore, žgejo in ropajo, potem lahko vlada smrtna tihota. V malo dneh pa se bodo Turki prepričali, da je vsaka sila le do vremena.

Iz Kostanjice poroča dopisnik hrvatskemu „Obzoru“, da je bihački mutašerif (turški oblastnik) najodličnejše krščanske trgovce iz Banjaloke in Predora povezati dal, ter nje na ketini z rinka okolo vratu po dnevu v Novi odpeljal. Iz Novega jih je tiral v Bihač. Ti mučenci turške divjosti so Simon Metrinovič, Peter Vukič, Simon Bi-

za nadškofa; iz njega se bode brž ko ne tudi poslopje za vseučilišče postavilo. Tretjič od cislejtanske vlade nij bilo pričakovati drugačnega vseučilišča, kot nemškega, in oni so s tem zadovoljni. Nij čuda; kakor razmere tam stojé, je vsako drugačno nemogoče. S časom se premené razmere in se bode morda tudi učni jezik premenil. Saj so tudi nemške univerziteté dolgo rabile latinski jezik, a zdaj so nemške, in nemški „ognjeplamtiči“ nameravajo, latinščino celó iz srednjih šol izbacniti. Četrtrič so v tem važnem vprašanji vse bukovinske stranke bile edine; pri nas pa je strankarska razjarjenost uže tolika, da nij več korist dežele odločilna, nego lastna nezmotljiva trma. Agitirali so pa gališki in bukovinski judje, ki imajo več upliva kot si navadno mislimo; nam agitatorjev v obče manjka, toliko več imamo nasprotnikov.

To je nekaj objektivnih in subjektivnih vzrokov, ki nam, kolikor moč, ovo novo prikazen razjasnijo.

V. K.

lajkič, Ivan Šesto, Hadži Peter, Radoslav Janeš, Simon Bera in Tit Stefanovič. Vsi tržijo z Avstrijo in imajo velik kredit. Turki v Predoru so hoteli najprej 30 krščanskih trgovcev posekati, toda paša si je modro izmislil, da imajo ti še nekaj premoženja; za to jih hoče najprej izsleči in je potem kot puntarje zaprte držati, dokler ne poginejo v smradljivih bihačkih ječah. Turki so si izmislili izredno hudobijo, da pogubljajo kristijane. Z cirilico napišejo pismo ter ga pošljejo v gozd, gder se potem najde in služi kot priča proti kristijanom. V teh pismih se priporoča kmetom, da naj vstanejo, da pojde pomoč iz Srbije itd. Podpišejo pa na list najodličnejše kristijane, katere potem zgrabijo, rekoč: „Ubili smo vašega pismonosa, sedaj vas pobijemo“. Vsi ljudje bi izbežali iz Bosne, pa Turki tudi begoče sekajo. Vse to se je uže dostikrat prigodilo, potem se pa še govori o turških „reformah“. Kdo se smeje?

O vstanku prinaša dalje „Obzor“ sledeče brzozjavne vesti:

Staragradiška, 5. sept.: Vkljub vsem neugodam in vednemu deževanju bojujejo se ustaši s Turki pri Prozora, Kozaru in Motajici. Okolo Gradaca in pri Biščah je nastal upor. Glasoviti beg Kulinovič je poginil. Ustaneke ne pojenjuje, kakor pišejo neki turški listi. Pravi in splošni upor začinja se stoprv. Ustaši hočejo slobodo ali smrt.

Zadar, 5. sept. V sredo je potolkel Miličević pri Ljubinji 60 Turčinov, požgal 30 hiš, vzal 700 rogata živine, izgubil je pri tem 8 svojih ljudi.

Belgrad, 5. sept. Turčija zbira proti Srbiji 3 vojaške oddelke in sicer pri Nišu, na Kosovem polji in v stari Srbiji. Te tri oddelke hoče zmnožiti na 40.000 (!) mož (kedar jih bode imela Ur.) Vojni minister Hussein Avni paša pride okolo 18. septembra z velikim generalstabom iz Carigrada v Niš, kjer se mislijo Turki vtaboriti. (Bode pač ostal general brez armade! Ur.) Rumunija izjavila je tukaj, da hoče ostati nevtralna, ker nij oborožena. Rističev ministerstro nema prijateljev v Bukareštu in Atenih. (?)

Dunaj 4. sept. [Priv. tel. „Pol.“] Vnanji listi objavili so nek carigradski telegram, da se vsled odhoda turških vojakov iz Sirije boje upora Maronitov. V Belgradu je splošno veselje radi dobrega vspeha vstašev na srbsko-bosenskej meji. V Berlinu se snuje komite za podporo vstašev.

Cetinje 4. sept. Pri Diordjevi Stabovi (slavni samostan) in pri Beranah so bili hudi boji. Turki so izgubili 150 mrtvih in več ko 300 ranjencev. Ustaši so imeli 12 mrtvih in 26 ranjenih. Boji so nastali vsled tega, ker je turška posadka iz Beranov udarila, pri kateri priliki je več vasij z omenjenim samostanom vred pogorelo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 7. septembra.

Delegacije bodo sklicane 21. septembra na Dunaji. V ministerstvu je uže vse gradivo neki pripravljeno, „Rudeča knjiga“ se letos ne bode predložila, ker menda Andrassy nema kaj posebnega pokazati. Predložila bo vlada le ona pisanja, ki se tičejo trgovskih zvez z drugimi državami.

Črez zbor ustavovercev v Novem Tešinu na Moravskem zabavljajo sedaj uže Nemci sami. Tako piše „N. Fr. Pr.“ da tak zbor ne velja nič, ki hoče le volilce kaptivirati, mesto da bi želje in težnje volilcev izrazil. Iz vsega je razvidno, da je naredil zbor popoln fiasko.

Državni zbor *ogerski* je verificiral izvolitev 394 poslancev, šestero volitv se je ovrгло, proti 15 so vloženi bili protesti. Predsednik Giczy je omenil, da je odbor volitev hrvaških poslancev verificiral, da je pa ob enem opomnil, da naj se v prihodnje ne rabi v njihovih mandatih izraz „hrvaško-ogerski državni zbor“, ker je postavno le naslov „državni zbor dežel ogerske krone“ opravičen. Hrvat Živkovič je odgovoril na to, da je zgoraj omenjeni izraz uže od leta 1868 sem v navadi in da je popolnoma pravičen. — V seji 4. septembra je zbor izvolil za podpredsednika Josipa Bano in Gaborja Varady-a. Mej zapisnikarji je tudi Hrvat Tombor. Odbor za denarništvo se je pomnožil na 21 poslancev. Kakor se čuje, bode Senyey v zboru tudi vnanjo politiko grofa Andrassy-a ostro kritikoval.

Vnanje države.

O položaju v *Srbiji* piše „Pol. Corr.“: „Iz Belgrada nam naznanjajo, da se vrlo živahno vrše razprave s Črnogoro, o vzajemnem postopanju in delovanju v hercegovinsko-bosniškem vprašanju. To so razprave najnovejšega časa, ker sti si vladi v Belgradu in v Cetinji do najnovejšega časa zelo rezervirano nasproti stali. Kako to, o tem se je uže mnogo govorilo, zato se nij posebno na to oziralo. Trdi se za gotovo, da odkar stoji Ristić na čelu vnanjih srbskih zadev, je mnogo dosežanj srbskih bojaznij proti ugodnej zavezi s Črnogoro izginilo, in da nij dvoma, da se bode Srbija z Črnogoro naposled popolnem sporazumela. Manje sangvinični glasovi v Belgradu so prepričani, da še nikdar pri nobenej priliki nij bilo tako teško, razna mišljenja Srbije in Črnogore priversti v eno pot. Dalje poroča „Pol. Corr.“ da se poslednje dni Srbije silno oborožuje. V arsenalu topčiderskem se baterije pripravljajo. Vojni minister je vsled pritiskanja skupščine bosniški deputaciji izročil zaželeno orožje.

V *Carigradu* je imel te dni avstrijski poslanec grof Zichy avdijenco pri sultanu, o kateri turški listi molče, ker baje sultanu, nij govoril preveč prijetnih reči. Kar zadeva izbarkanje turških vojakov v Kleku, je grof Zichy sultanu izjavil, da dobro vredjene domače zadeve Avstriji pač dopuščajo, da dopusti turškemu vojakom maširati črez Klek, da ji pa ne dopušča ozir na avstrijske Slovane, da bi jih pustila tudi črez dalmatinsko zemljo. — Turško vlado je zelo vznemirila vest, da je 3000 Srbov udarilo v Bosno, kder so pri Novembazaru razdrli vso zvezo s Carigradom. Turki se tudi zelo boje, da bo Srbija vsak hip stopila v akcijo in da bo Črnagora začela vojsko. Turčija se hoče pripravljati na boj, a to ji gre sila teško, ker so sultan in njegovi velikaši uže zdavnaj s svojimi haremi porabili denar poslednjih posojil, in je imela Turčija vrhu tega 1. sept. plačati Angležem 30 milijonov goldinarjev. Take so turške reforme!

Server paša in z njim poslaniki tujih vlad so imeli iti te dni v Mostar. Toda o tem so malo kaj več čuje, ker vstaši nijso več tako neumni, da bi vrjeli Turkom in terjajo popolno neodvisnost od Turkov, katere jim pa poslaniki ne morejo obljubiti. Zato vstaši tudi nijso nikogar izvolili, da bi se s Turki pogajal in rzsodil bo meč, česar se pa vstašem po nikakem nij bati, kakor sedaj reči stoji.

Iz *Francoskega* se poroča v „Ind. Belg.“ da bodo republikanci v narodnej skupščini ostro prijeli ministra Buffeta zaradi spletka bonapartovskega prefekta Ducrosa v Lijonu in drugih reakcionarnih činov.

Karlistom na *Španjskem* bje poslednja ura. Dorregaray, ki je bil s poslednjimi 1000 pešci in 100 konjiki v Kataloniji, se nij mogel umakniti v Navaro, ker mu je general Jovellar vrgel nasproti dve diviziji v Tofallo. Dorregaray je prestopil na to francosko mejo, kder so Francozi razorožili 150 mož in 40 oficirjev. Z ostalimi je Dorregaray pobegnil čez gore v Navaro. Ob biskajskem zalivu pa bombardira admiral Polo poslednja zavetja Karlistov.

V Haagu, *nizkozemskem* prestolnem mestu, zboruje sedaj zbor „za mejnarodne pravice“, da izreče svoje mnenje o bruseljskem kongresu. Več o tem izpregovorimo prihodnjič. Zbor je sklenil, terjati od vlad, da svoje armade zmanjšajo.

Dopisi.

Iz Krškega 6. sept. [Izv. dop.]

Po dolgem mirovanju je imelo včeraj tukajšnje pevsko društvo zopet enkrat izpredno sejo. Sešli so se družabniki iz raznih krajev okolice. Vršila se je volitev novega odbora. Za predsednika po smrti žalibog prehitro umrlega g. dr. Bratkoviča, ki je kot ustanovitelj društva vedno vspešno deloval v korist taistega, bil je izvoljen tukajšnji odvetnik g. dr. Karol Koceli, energičen pa vnet narodnjak, ki bode gotovo društvu izvrstno predsedoval. Za podpredsednika blagajnika in tajnika je bil voljen državni poslanec, g. V. Pfeifer, znani požrtovalni rodoljub ter neustrašeni zastopnik dolenjskih kmetov v državnem zboru; za pevovodja je izvoljen posestnik g. Šušteršič iz Vidma, izvrsten basist in izšolan pevovodja. Društveniki so veselo preživeli nedeljsko popoldne ter so se pozdravljali z napitnicami in razveseljevali z dobro ubranim petjem. Če sta se koncem dva gospoda iz privatnih razlogov nekoliko razgrela, — kar pa se ve da društvo ne zadeva, a vendar je želeli, da take nevsečnosti za vselej izostanejo — ker je bolj lahko podirati, nego zidati. Kot nov ud je pristopil društvu g. Jerman, izvrsten tenorist, tudi Ljubljčanom iz čitalnice dobro znan. Želeli bi bilo, da si društvo pridobi še mnogo močij, ter tako izvrstno napreduje v vsakem obziru.

Domače stvari.

— (V. č. g. kne zoškof dr. Pogacar) je razposlal prvi svoj pastirski list duhovščini ljubljanske škofije. Več o tej prevažnej izjavi izpregovorili bodemo v prihodnjem listu.

— (Učni minister) razglašá določbe o notranji upravi ljudskih šol na Kranjskem in o varstvu zdravja v le-teh šolah.

— (Pevci čitalničnega zbora) napravijo pri lepem vremenu nedeljo 12. t. m. izlet na Šmarno goro, tam pojó ob 9. uri pri sv. maši, potem odidejo v Šent Vid, kjer bode po pólu dne pevska veselica, h kateri so vabljeni vsi prijatelji narodnega petja. Gospode pevce vabi k generalnej skušnji v petek dné 10. t. m. pevski odbor.

— (Znani državni poslanec dr. Foregger), ki se je onidan v Laškem trgu pred svojimi volilci sijajno blamiral, bode, kakor „T. P.“ poroča, jutri v Celji zopet debutiral s svojo politično modrostjo. Ali z večjim vspehom, ko prvokrat, se še ne vé.

— (Iz Samobora) se nam piše: Dne 12. rujna 1875 daje se ovdje svečai kon-

cert i ples u slavu otvorenja Samoborskoga pjevačkoga društva „Jeka“, i u slavu posvećenja društvenoga barjaka, te si društvu uzima slobodu, ovime sve prave prijatelje slovenskoga naroda k ovoj svečanosti najuljudnije pozvati. Odbor.

Poslano.

Nekaj časa je opazovati, da se pri tukajšni c. kr. pošti v oddelku „Fahrpost“ menda zaradi prepričlega števila uradnikov jako počasno uraduje. Denarna pisma in pošiljatve blaga katere od 3. po pólu dne z dunajskim vlakom dohajajo, se še le ob 5. uri začno iznašati in adresati prav blizu pošte jih komaj do pol 6. ure prejmejo. Ker je pa čas, posebno pri kupcu, denar, se hitrejša ekspedicija živo priporoča. N.

Za pribegle iz Hercegovine i Bosne.

Iz Laškega trga na Slovenskem Štajerskem: Neimenovan 2 gl., J. J. 1 gl., Tone Flis 1 gl., Fr. Tieber 5 gl., Fr. Orožen 1 gl., Karel Lažič 1 gl., Micka 2 gl., A. Karntner 1 gl., R. Spindler 1 gl., J. Kubu 1., gl., Ku . . 1 gl., Kačič Jernej 1 gl., Zupančič 2 gl., Elsbacher Andrej 5 gl., N. F. 1 gl., Drobnič 50 kr., Andrej Kepa 1 gl., Štrikarček 2 gl., F. Herman 1 gl., Lerch 1 gl., skupaj 31 gl. 50 kr. — **Iz Gradca:** Gospod M. Herman 10 gl. A. Hostelka 5 gl., dr. Ipavc 3 gl., G. 1 gl., M. 1 gl., Ljubec 5 gl., Makovec J. 5 gl., Simončič 5 gl., Hauptmann 1 gl., Schumen 5 gl., dr. Stanonik 5 gl., dr. L. Molle 1 gl., J. Seifert 1 gl., zdravnik G. 4 gl., Brož 1 gl., T. P. 1 gl., skupaj 54 gl. — **Vincenc Škorjanec** v Krajevi 4 gl., F. v Dolu 1 gl., F. P. v Dolu 1 gl. — **Iz Maribora:** Družba pri „rudečem ježu“ 5 gl. 50 kr. Sprejeli in od dali ljubljanskemu podpiralnemu odboru.

Gosp. X. na Slovenskem: Dozdaj je bilo 1002 gl. 45 kr. nabranih. — Gosp. Y. na Slovenskem: Račun o porabi se položi podpiralnemu odboru.

Listnica administracije: G. V. Š—c v Krajevi: Naročnino prejeli; manjka še 1 gl. 50 kr., da bode za pol leta. Poprejšnjih listov nemamo več.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprevajenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, ožonost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je bolje, nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodejni v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, polne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé zašega zdravila, ter vas tople vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.
Dr. Angelsteina.
Berolin, 6. maja 1856.
Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry
vsestransko, najbolje spričevalo.
Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalac.
Montona, Istra.
Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.
Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.
Spričevalo št. 76.921.
Oberimpfern, (Badensko), 22. aprila 1872.
Moj pacient, ki je že bolehal 8 tednov za straš-
nimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij
mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry po-
polnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.
Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor
medicīne na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v
„Berliner Klinische Wochenschrift“ od
8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdra-
vila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Ara-
bica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več
in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila
niso bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je
ozdravila popolnoma v 6 tednih.“

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf.
na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.
St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem
let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in
hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljenji, nespanji in hujšanji.
St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznadejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju
dušnika, omotici i tišanji v prsih.
St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na
rokah in nogah i t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraščeni in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalescière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu
in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas
10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.
— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na De-
sajti, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, J. Svoboda, lekar pri „zlatem orlu“,
v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-
sbruku Diechtl & Frank, v Celovci P. Birn-
bacher, v Louči Ludvig Müller, v Mariboru
M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberanz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijakih trgovcih.
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah
nakaznicah ali povzetjih. (217)

Umrlj v Ljubljani

od 1. do 8. septembra:

Janez Krapež, pastir, 29 l., na vnetji mozga
v hrbitišči. — Franjo Tomec, sin hišnika, 18 l., na
tuberkulozi. — Ana Pirec, žena hišnika, 61 l., na
mrtudu. — Janez Wolf, gostač, 80 l., na prsnej vo-
denici. — Ant. Kotar, gostač, 41 l., na tuberkulozi.
— Aleksander Pirker, sin deželnega šolskega nad-
zornika, 17 l., na tifusu. — Franja Kozanec, dekla,
35 l., na tuberkulozi. — Julija Turk, hči dimnikarja,
20 l., na srčnej mrtvici. — Ana Vahtar, žena de-
lavca, 33 l., na pljučnem vnetji.

Tržne cene

v Ljubljani 7. septembra t. l.

Pšenica 4 gld. 90 kr.; — reš 3 gld. 50 kr.;
— ječmen 2 gld. 30 kr.; — oves 2 gld. 10 kr.; —
ajda — gl. — kr.; — prosó 2 gld. 20 kr.; — koruza
3 gld. — kr.; krompir 1 gold. 60 kr.; — fižol 5 gld.
— kr.; masla funt — gld. 52 kr.; — mast — gld.
48 kr.; — špeh frišen — gld. 40 kr.; — špeh povojen
— gold. 42 kr.; jajce po 2 kr.; — mleka bokal 10
kr.; govednine funt 27 kr.; — teletnine funt 23 kr.;
svinjsko meso, funt 27 kr. — sena cent 1 gld. 20
kr.; — slame cent 1 gld. 25 kr.; — drva trda 6 gold.
60 kr.; — mehka 4 gld. 80 kr.

Dunajska borza 7. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	25	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	75	"
1860 drž. posojilo	111	90	"
— cije narodne banke	926	—	"
— itne akcije	210	40	"
— " " " " " "	111	85	"
— " " " " " "	8	92	"
— " " " " " "	5	29	"
— " " " " " "	101	80	"

Loterijne srečke.

Na Dunaji 4. septembra: 66. 62. 85. 23. 50.
V Gradcu 4. septembra: 77. 14. 78. 86. 25.

Izdatelj in urednik Makso Armič.

Studenta nižih šol

dobita stanovanje in hrano pri pošteni rodbini na
starem trgu hišn. št. 37 v II. nadstropji,
nasproti deželnej zbornici. (298—1)

Učiteljske službe

na narodnih šolah v Št. Martinu in
Ksaverjah pri Gornjem gradu, prva
sè služnino III., druga sè služnino IV. raz-
reda in prostim stanovanjem, se razpisujeta.

Prositelji, zmožni slovenskega in nem-
škega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje
dokumentirane prošnje pōtom predstavljene
šolske gospodske vpslati dotičnim krajnim
šolskim svetovalstvom do 20. septembra t. l.

Okrajni šolski svet Gornjegradski,
dné 27. avgusta 1875.

(299—1) Predsednik: Haas l. r.

Nadučiteljska služba.

Na narodnej šoli v Vitanji se razpi-
suje nadučiteljska služba sè služnino 600 gl.,
potem 50 gld. priklade in prostim stanova-
njem.

Prositelji, zmožni slovenskega in nem-
škega jezika v govoru in pisavi, imajo svoje
dokumentirane prošnje pōtom predstavljene
šolske gospodske do konca septembra
t. l. vpslati krajnemu šolskemu svetoval-
stvu v Vitanji (Post Weitenstein).

Okrajni šolski svet Konjiški,
dné 20. avgusta 1875.

(295—2) Predsednik: Haas l. r.

Izborna prirodno (289—3)

Vino

od lanskega in prejšnjih let priporoča po najnižji ceni

Peter Grasselli,

v Ljubljani, v Šiški,
na velikem trgu, 263. Čadeževa hiša, 166.

Bečka

z dobrimi spričali dovršene spodnje realke
sprejme za učenca ali za praktikanta

Franz Ks. Souvan

(296—2) v Ljubljani.

Mjilo iz olja solnčnih rož,

1 kos za 50 kr.

je zadosti, da se vse pege odpravijo.

Eno samo enkratno umijanje z mojim
mjilom iz olja solnčnih rož na-
pravi, da se trda, razpočena koža takoj izpremeni
v nježno, mehko in vojno. Duh prekosi vse in-
dijske blagodišave. Dela jo (292—2)

Ferdinand Fritsch,

Dunaj, I. okraj, Schulerstrasse št. 20,
Fabrikant kemično-tehničnih posebnostij.

Glavna zaloga

pri g. Anton Krisperju v Ljubljani.

Poštene in pridne

osobe, katere imajo veliko znancev, lahko dobé
dober zaslužek v stvari, ki se zmirom lahko prodaja.
Ponudbe naj se pošiljajo pod naslovom W. K.
1827 na ekspedicijo anons gosp. Rudolf Mosse,
Praga, Graben 14. (288—3)

Mazilo

za pege, lišaje, bradovice, rudečico itd. To
mazilo prežene, ako se rabi le 10 večerov, pege,
lišaje itd. — Lonček veljā za navodom vred 70 kr.
Dobiva se čista (282—5)

v deželskeji lekarni v Gradcu, Sackstrasse.
Glavna zaloga za Kranjsko

v lekarni pri „goldenem Einhorn“ g. Viktorja
Trnkoczy-ja, v Ljubljani na glavnem trgu št. 4.

Za zamašenje otlih zob

nij nobeno sredstvo prospešnejše in boljše,
nego zobna plomba od c. k. dvornega
zobnega zdravnika dr. J. G. Poppa na Dunaji,
v mestu, Bognerstrasse št. 2, katero si more
vsaka osoba sama prav lahko in brezbolešno
deti v otli zob, ki se potem trdo sprime z
ostalimi škrbinjami in zobnim mesom, zob pred
daljšim drobljenjem varuje in lajša bolečino.

Anatherin — voda za usta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaji, v mestu, Bognergasse
št. 2, je najizvrstnejše sredstvo pri revmatič-
nemu zobobolu, pri vnetjih, oteklinah in pri
gnojenji zobnega mesa, zobni kamen olušči,
ter zabrani njegovo razširjenje, okrepi zobno
meso pri zobéh, ki se majé, očisti zobé in
zobno meso vsih škodljivih tvarin, ustam pak
podeii prijetno čvrstost, ter odstrani z njih
neprijetno sapo uže po kratkeji rabi.

Anatherin — zobna pasta

od dr. J. G. Poppa, c. k. dvornega zobnega
zdravnika na Dunaji.

Ta priprava ohrani čvrstost in čistoto
dihanja, vrhu tega podeli zobém belo-leskečo
barvo, ohrani, da se ne pohabijo in okrepi
zobno meso.

Dr. J. G. Poppo

rastlinski zobni prah.

Zobé očisti tako, ako se rabi vsaki den,
da ne odpravi samo običajno sitni zobni ka-
men, nego tudi zobna glazura dobiva vedno
večjo belinjo in nježnost. (354—24)

V zalogi je v Ljubljani: pri Petri-
čiču in Pirkerju, Jos. Karingerju,
Ant. Krisperju, Eduard Mahru, F. M.
Schmittu, E. Biršicu, v lekarni; dalje
v vseh lekarnah, parfumerijskih in galanterijskih
zalogah na Kranjskem.

Lekarna Piccoli.

„K angelju“
v Ljubljani.

Aparati za samo-briganje,
pasovi za počene, uretralne in
materične brizgije.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda
in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból
in ustne bolezni, zoper gnilobo in mahanje zob,
zoper difteritis ali vnetico grla in skorbut,
prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno
meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za či-
stenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu
bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Esprit de Cologne triple surfins
de Paris, 1 flacon 20 kr.

Esprit dto. de Reseda flacon 1 gld.

Esprit dto. de Ylang-Ylang

flacon 1 gold.

Elikvir iz Kine in Koke. Najboljši do
sedaj znani želodečni likir. Pospešuje cirku-
lacijo in prebavljenje, ter različne organe in
ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Franz-ove esence za življenje. Gotovo
in skušeno sredstvo proti večini boleznij. Ve-
lika poraba je najboljše spričevalo. Vsaka go-
spodinja bode tako zdravilo pri hiši imela.
Cena steklenice z navodom, kako se rabi 10 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborna sred-
stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah.
1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.
Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna
in mehka, se jej daje prednost pred vsimi
umivalnimi vodami, lepoticjem in lepoticnim
sredstvom, katera so često škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold. (132—97)

Naročila se izvršujejo vračajo-
čoj se pošto proti poštenu povzetju.